

Zabavni in poučni koledarček zopet pripoveduje marsikaj mikavnega in koristnega; nekoliko nas vodi po nebu in po zemlji okrog, pové od novih najdenih planetov, in zopet od Dunaja in Rima, od stanú katoliške cerkve in od njenih odcepljin. Posebno pa se ta del mudí v ogledovanju slovenske domovine, bodi si sedanjega, bodi si preteklega časa; pelje nas v staro Akvilejo in v lepo Bleško stran (ta popis se nam zdi posebno mičen), in v slavno Gospo sveto; pokaže nam sloveče zmage, ki so zadevale slovensko zemljo ali slovenski narod pred Metulom, na Vipavskem Hublu in pod Siskom; soznani nas s častitimi možmi, ki so imeli zasluge za našo domovino, s Hieronimom, Nicejem in Antonom Padovanskim. Tudi kmetijskih rečí ne pozabi ta del koledarja slovenskega; vé marsikaj od oprostjenja zemljiš in od poselskega reda, in od pokončanja škodljivih merčesov. Še v šolske rečí se zamisli poučni koledarček; hoče ob enem šole napraviti in petje spodbuditi, in z desetinkami soznani, katerih poštevanje je sedanji čas občna potreba. Sklep delajo kratke pripovedi in tri pesmi; prva in druga pesem se v letne čase in dnevne ure ozira s pobožno mislijo; tretja, pravi gospodar, uči najboljši gospodarski red; če bo tega vsak spolnoval, bo tudi gotovo dosegel tisto srečo, ki jo koledar želi v začetku, namreč 1859terno, tolíkerno, kakor je velika prihodnja letnica.

Ta koledar se bo te dni že dobival na prodaj pri Janezu Giontini-tu na velikem tergu v Ljubljani, poslal ga bo pa na prodaj tudi bukvarjem po vseh slovenskih krajih.

Vredništvo.

Repata zvezda.

Po noči, kadar zvezd nešteta čeda
Se na obnebu sém ter tje sprehaja
In s svitom dela Božjih rok obhaja,
Človček radoveden na-nje gleda.

Prešteva jih, pa uide sled mu reda
In kratki um v možganih mu zastaja,
Ko vidi, zvezda z métlo da prihaja,
Neznana mu — tak čudna, krasnobleda.

Kaj tarnáš? Kaj ti serce v persih pólje,
Da hoče skoraj groze jih razgnati? — —
Ta metlaríca, ljubi moj, ne laže!

Kot druge je poslanka Božje volje,
Pa strašna bolj zna bolj oznanovati:
Da čas je že, izmesti prazne vraže!

Fr. Malavašič.

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Tersta naznanja z veseljem „Slov. Prijatelj“, da so cesar verlega domoljuba in šolskega vodja, preč. gosp. Mihela Švaba za korarja stolne cerkve poterdili.

Iz Kanala pri Soči 20. kimovca. Ljube „Novice!“ Kakor lani, Vas prosim tudi letos, naznaniti svojim dragim bravcom, kako da smo končali naše šole. 17. dné t. m. je bila zjutrej in popoldan skušnja naše vsakdanje, 18. pa naše nedeljske mladine. Ne bom pravil, kako lepo da so šolarčki in šolarce očitno pokazali, da niso zastonj obiskovali šole, ampak samo to rečem: Bog daj, da bi to ohranili in tako pridno napredovali, da bi tudi potem veliki bukvice radi prebiralí! 19. pa je bila najprej zahvalna pesem v cerkvi in po tej je bilo na farni dvorani očitno in slovesno obdarovanje šolarčkov in šolarc. Pri tem se je pelo več pesmic, kakor: „Cesarska“, „Zvonikarjeva“, „Kje sem domá“, „Neizkončno usmiljen“, in dva učenca sta ogovorila prav krepko, eden po slovensko, drugi po nemško svoje tovarše in vse pričujoče goste. Več tukajšnih gospodov in gospé, naš okrožni poglavar in drugi so se snidili pri tej majhni slovesnosti, posebno pa so nam z njih pričujočnostjo skazali veliko veselje in še večjo čast svitli vojvoda de Blacas, varh (patron) naše fare. 30 najpridniših učencov in učenk

je bilo obdarovanih iz rok Njih Svitlosti z lepimi slovenskimi bukvicami, in vsi drugi, ki so dosegli saj prvi klas, so prejeli lepo podobico z imenikom učencov in učenk. *) Bilo je vseh šolarjev v treh razredih vsakdanje šole 115, v treh razredih nedeljske pa 75. Bog daj, da bi to veliko družih k šoli spodbudilo in da bi vsi, česar se v šoli navadijo, k dobremu obernili. Z Bogom.

Iz Bistrice notranjske. † Imeli smo pred 14 dnevi v ternovski šoli izpraševanje. Počastili so preskušnjo bistriški kantonski predstojnik, ternovski dekan in mnogo druge gospode je prišlo poslušat. Učenika gospoda Gerbec in Veber, in gospod katehet Štrucelj so pokazali, da so verli učeniki. Otroci so v vsem odgovarjali tako, da je bilo veselje. Peli so tudi kakih 10 slovenskih pesmic tako lepo, da bi jih kar poslušal. O poldne so povabili prečastiti gospod dekan mnogo gospodov na kosilo, kjer se je pilo na zdravje vseh prijatlov šole in mladine. — Letina pri nas je v obče slabeja ko lani. Krompir gnjije, ozimino, fižol itd. je silna burja v spomladi poškodovala; grojzdja kaže malo.

Iz Ljubljane. Iz cene, ki jo ima letošnja novina, se utegne soditi letošnja letina na Krajskem. Ali bo pa ta cena ostala ali ne, se še ne more reči, ker sedanji čas, ko je vés svet z železnicami preprežen, se cena pridelkov ene dežele dostikrat preminja po ceni družih dežel. Domača pšenica je zdaj po gold. mernik ali polovnik, rež po 20 do 22 grošev, oves (ki pa je zlo lohák) po 10 do 12 gr., proso po 13 gr., krompir po 10 gr., seno po 15 do 15 gr. cent, otepi po 24 kraje. Medú je dokaj; pravega kupa še nima; po 15 gold. cent s satovjem in čbelami vred se ga je unidan kupilo nekaj. Ajda je letos srečno ušla slani, pa neka rijà ali kakor drugod pravijo, neki paleš ji je skor povsod škodoval; na nekteri ne vidiš družega kot same babice; na Dolenskem je tu in tam tako za nič, da so jo le za slamo kosili. Sadja je malo; češpelj ni bilo letos čez 40 za krajcar.

Novičar iz raznih krajev.

Iz Dunaja. Pokop trupla Njih c. kr. visokosti, nadvojvodinje Margarete, je bil v četrtek 23. t. m., in pokopali so po stari šegi truplo pri kapucinarjih, drob v stolni cerkvi sv. Štefana, serce pa pride v Inšpruk na Tiroljskem. Doslej počiva v cesarski raki 94 merličev cesarske rodovine.

— Slavno dнарstveno ministerstvo je ukazalo, da se ima, kar je kdo še na národno posojilo dolžan, od 1. novembra 1858 naprej v novi veljavi odrajtovati.

— Zbor nemških jezikoslovcov, učencov in orientalistov se je v ces. akademii začel 25. dan t. m. Gospod prof. Miklosič kot zbora predsednik je pozdravil obilo zbrano množico in je potem razlagal razmero med staro (klasično) filologijo in sedanjo novo. 269 deležnikov iz mnogih krajev se je spidilo prvi dan.

*) Imenik učencov in učenk smo tudi mi prejeli. Lični natis nas je razveselil toliko bolj, ker lastne imena učencov in učenk slovenskega rodú so natisnjene, kakor se spodobi, s slovenskimi pismenkami, ne pa, kakor žalibog! je še marsikod gerda navada nekterih starokopitnežev, da otrokom berž v prvih šolah popačijo pisavo njih imen z luteranske bohoričice, že zdavnej v staro šaro zaverženo, ali pa z nemško pisarijo, ki se slovenskim imenom podaja kakor zajcu boben, na pr.: Tschirtschitsche, Draschtschik itd. Dajte nam le šolski imenik v roke, in po pisavi imen bomo koj vedili vam povedati: ali se slovenščini daje v šolah, kar slovenščini gré, ali ne. Pravilo pisave lastnih osebnih ali krajnih imen je tako lahko, če se le tako ravna kakor natura sama terja: Piši namreč slovenske imena po slovensko, nemške po nemško! To je vse. To je pa tudi treba, da se ne delajo za poznejše leta nepotrebne zmešnjave in se ne pačijo domačim ljudém imena njih po ptujem kopitu!

Vred.